Anul II Nr. 27

4 PAGINI 3 LEI

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI
Str. Popa Petre, 42 Etaj III
Telefon 2.33.55

ÎNVIEREA

SAPTAMÂNAL DE POLITICA ȘI CULTURA ROMÂNEASCĂ

DUMINICA 4 MAI 1941

DIRECTOR
TOMA VLĂDESCU

ABONAMENTE
Pentru particulari 200 lei pe an
Pentru autorități 1000 lei pe an

Inscris la Tribunalul Ilfov Registrul periodicelor sub No. 23/940

Generalul și opinia publică

DIN NOU: ROSTURILE PRESEI

de TOMA VLĂDESCU

Ne propunem astăzi două teme din cele mai delicate, dintre acelea care nu se discută frecvent la ziar, dar o censură inteligentă — și noi am avut de mai multe ori prilej s'o verificăm — va izbuti să priceapă fără îndoială cât de util este serviciul pe care ne pregătim să-i facem aici.

D-voastră știți desigur că, decând censura a devenit necesară, oamenii apar a fi surprinzător de mulțumiți la ziar...

S'ar zice intr'adevăr că nu se întâmplă nimic rău pe toată suprafața țării, că totul se desfășură ntr'o perfectă regulă și că guvernanții noștri ar fi mai infailibili chiar decât Suveranul Pontif care continuă, atâta de venerat, autoritatea Sfântului Petru.

Este un sistem — dacă îmi dați voe, — pe care nu l-am aprobat niciodată! Nu e posibil să avem ochii atât de închiși... Nu e posibil nici să aruncăm rasei noastre o insultă care o degradează până la ultima mizerie intelectuală! Românii, oricum, sunt mai rafinați, mai subțiri... Ei nu cred atât de ușor tot ce li se spune, mai ales când nu li se dă voe s'audă decât un singur sunet de clopot. Dar mai grav este că, învățați să fie neîncrezători, ei ajung adeseori să nu mai creadă nici ce li se spune adevărat... V'ați gândit la primejdia aceasta?

Cum, cu ce condei să mai arătăm de pildă cinstea — de data atât de reală! — a Conducătorului de azi, când până mai ieri atâția scribi, oricând plecați, și disponibili oricând, au lăudat-o pe aceea a unor destul de vizibili dar și destul de solemni apași cari izbutiseră să stăpânească și viețile și onoarea și buzunarele noastre! Când s'au impus atâtea certificate, hilariante mai mult, dar împotriva cărora nicio protestare n'ar fi fost cu putință!

Abia târziu, este adevărat, când (cu tot entuziasmul de presă!) un regim se prăbușește totuș... — și tocmai subt ignominiile lui! — abia atunci aflăm că atâți semeți demnitari, colosal de gravi, nu erau decât mărunți borfași ai banului public, după cum aflăm deopotrivă că și atâtea iscălituri pe care le citim la gazetă au aplaudat la comandă numai și nu s'au încântat decât de nevoe. E adevărat desigur că gazetarul care-și merită numele nu va juca niciodată într'o comedie ca asta. Și va prefera să tacă dacă nu i se dă voe să-și spună cuvântul... Sunt totdeauna atâtea „alte" subiecte! Dar sunt și atât de puțini gazetari...

In orice caz toată lumea se poate întreba: dece oamenii ăștia pe cari îi vedem astăzi așa cum sunt, pe cari îi privim în destul de incomode situații la cabinetul judecătorilor de instrucție — cum, de pildă, Tileanu, să zicem! — dece noi nu i-am aflat decât atât de târziu? Dece ni se impuneau până mai ieri ca adevărați sfinți cărora trebuia să le dăm o nediscutată devoțiune? Și dece mai ales nu i-am aflat așa cum sunt, decât numai DUPA CE... n'au mai fost ce erau! Nu cumva oare pentru că, atunci, ei singuri dictau tot entuziasmul gazetelor noastre?

Nu cumva pentrucă ei înșiși țineau opinia și presa? Și pentru că censura, a lor era? Intrebarea e simplă. La fel e răspunsul.

Dar în felul ăsta cetățeanul ajunge ușor să creadă că nu este adevărat nimic din ce i se spune, — iar dacă acest cetățean se întâmplă să fie prea circumspect, atunci ajunge să nu mai creadă nici evidența, nici adevărul chiar! E excesiv desigur, — dar puțină dreptate tot va avea și omul ăsta de care vorbim... Cum să despartă el minciuna de adevăr, când guvernanții își fac singuri portretul în gazetele noastre? Și când gazetarii la rândul lor, cei mai mulți par să nu aibă nici o înălțime morală!

Iată atunci prima dificultate pe care un regim de cinste va trebui s'o evite — fără desigur să renunțe la oficiul necesar al censurii (necesar, în împrejurările de azi, se înțelege).

Dar pe lângă inconvenientul acesta, — mai sunt fără îndoială și altele. Să ne gândim un minut... Acest entuziasm unanim, format cu ordine circulare și confecționat la censură, dacă nu este de o dementă rea credință, este în orice caz atunci de o naivitate penibilă!

Oricât de bun ar fi un regim, oamenii lui — pentru Dumnezeu! — sunt totuși supuși greșelii... Și chiar dacă regimul e drept, e cinstit, e bun, ar fi imposibil însă, oricum, ca toți — absolut toți! — oamenii lui să fie la fel... Dar atunci înțelegeți că a nu găsi nicăieri nicio protestare, nici cea mai palidă chiar, a nu găsi nici o eroare de semnalat, a nu avea în niciun fel niciun cuvânt de spus — se înțelege că lucrul ăsta apare deja început suspect!

Un Regim necinstit firește nu-și va face niciun scrupul din aceste neinteresante sensibilități... El va oprima cât îi va fi posibil, — și se va mulțumi să scrie singur la gazetă că toată lumea leșină de fericire și că totul se petrece dans le meilleur des mondes...

Aceasta, firește, până într'o zi! Până în ziua în care regimul însuși se va prăbuși — cum inevitabil se prăbușesc regimurile de injustiție, de mizerie, de infamie și jaf!

puțin, al omului de atâtea ori înșelat...

Aceste lucruri noi le spunem, le putem spune azi — fiindcă suntem convinși că sunt destinate unui regim cinstit. Conducătorul de astăzi, e sigur că n'are nimic de ascuns, e sigur că el însuș dorește lumina, — chiar dacă în jurul lui s'ar găsi doi... trei... patru... cinci, sau mai mulți, interesați s'o ascundă!

Firește însă toate aceste adevăruri n'ar merge fără grave sancționări împotriva acelor ziare a căror critică s'ar dovedi necinstită sau de șantaj! N'ar merge fără o severă responsabilitate a presei — tributul just al libertăților ei necesare. Am pretinde chiar mai mult. Și lucrul a mai fost scris aici: am tria dintre atâți „gazetari" cari forse, pe aceia numai cari au cu adevărat dreptul să țină condeiul în mână. Astăzi mi se pare într'adevăr că sunt cam prea mulți — și eu văd puțin pretutindeni câteva necesare demisii care n'ar lăsa niciun gol...

Toate lucrurile astea le-am spus mai ales în acest sentiment în care ne simțim datori să colaborăm cu regimul. Le-am spus în definitiv, fiindcă nu suntem indiferenți...

Intr'adevăr! Un articol se poate scrie în o mie de feluri — și toate formulele se pot învârti ca nasul din tirada lui Cyrano!

Se poate scrie perfid de pildă — și atunci cerneala e o adevărată otravă — se poate scrie adulator (e cazul cel mai frecvent!) dar se poate scrie deopotrivă indiferent: întâmplă-se ce s'o întâmpla, lăudând însă pe toată lumea, rămâi bine cu fiecare!

Nu!, niciunul din aceste vicii nu au atins până astăzi condeiul care se luptă aici... Care se luptă aici atâta de izolat!

Nici interesul — după mai mult de un deceniu de scris „averea" noastră e oricând la dispoziția oricui! — nici patima, nici lauda târâtoare, nici răzbunarea, nici ura și mai puțin indiferența desigur! Nu înseamnă asta că nu vom fi greșit niciodată: înseamnă numai că am spus cu pasiune totdeauna adevărul pe care-l știam, sau pe care credeam că-l știm...

Și în ultim sens înseamnă că am priceput singurul rost al scrisului cotidian: rostul de a colabora sincer, fără echivoc și fără rezerve, cu aceia cari au misiunea, mai grea, să conducă.

*

Am năzui deopotrivă la cea mai vastă reformă a Presei. Vezi într'adevăr „gazetari" cari au lăudat toate formulele din 'nainte de 6 Septembrie, dar cari astăzi cu aceleași ziare, cu aceiași semnătură, cu acelaș condei, — cu aceiași nerușinare! — se găsesc din nou călare pe călimările lor ca să exalte regimul Generalului Antonescu! Vezi gazetari cari astăzi spun una — și mâine semnează alta, fără răspundere, fără pudoare... E un fel de „s'au dus AI NOȘTRI, trăiască AI NOȘTRI" — un fel de permanentă impostură care se răsfață prin mai toate casele de tipar! Ideile nu mai leagă, semnătura nu mai obligă... Gazetari, ca niște arendași, cari iau în exploatare totdeauna noile „idei" ale zilei, — cum ar lua o nouă pădure în tăiere, sau altă moșie...

Iar dacă pe acești domni îi întrebui cum izbutesc să-și schimbe ideile dela o zi la alta și cum se împacă și cum exaltă azi formulele pe care până eri le negau — ei nici nu se mai obosesc să-ți răspundă, da rie ajunge să-ți spună că „trebue și ei să trăiască" și că sunt „profesioniști"!

...Iar eu îmi spun că tot „profesionistă" este și trista vestală dela colțul străzii care, deopotrivă își dă „adeziunea", indiferent, oricărui trecător depe drum — fiindcă desigur „trebue și ea să trăiască"! Dar „gazetarul" poate își dă chiar mai mult decât ea: își dă sufletul chiar...

Cum adică? Semnai un articol, ieri, de care nu erai tu însuți convins? Pe care l-ai fi putut schimba cu oricare altul — dacă acela te-ar fi plătit mai mult! Și pretindeai să dai tot lucrul ăsta ca „adevăr" cititorilor tăi — și pretindeai să convingi pe alții!

Nu, nu! este, în presă „profesionismul" acesta, o prostituție care va trebui să dispară! Să nu mai rămână decât adevărații gazetari — aceia cari au ceva de spus, un mesagiu al lor, aceia pe care ideile îi obligă —, și colaboratorii lor technici desigur, cari pot să lucreze oriunde, aceștia, fiindcă ei nu pretind să îndrumeze opinia.

Dar să dispară „profesioniștii" — sau atunci să aibă cazier la poliție și să-și lipească, toți, pe piept o placă de mercenari!

*

Gazetarul să fie robul fără odihnă al unor idei, și să scrie, dacă trebue cu sângele lui, drumul marilor visuri. Gazetarul să fie... Poet!

Spre această austeră demnitate, Generalul Antonescu va trebui să îndrepte misiunea de astăzi a scrisului nostru cotidian. El nu va putea s'o facă decât redându-i justele lui libertăți — cu această contra-pondere pe care am spus-o, a celor mai aspre sancțiuni care ar urma să lovească prompt pe toți necinstiții!

Numai astfel se va putea apăra Regimul, Țara — și Generalul, el însuș. Fiindcă în ceasul în care Generalul n'ar mai găsi creditul care i se cuvine în inimile cu adevărat românești — atunci totul ar fi pierdut!

D. GENERAL ION ANTONESCU

IMPOTRIVA GENERALULUI

– Răspuns unui nemulțumit –

In munca aspră, singură, de fiecare săptămână, și poate de fiece zi, pe care o necesită ziarul acesta, noi avem satisfacția, desigur unică, a ecoului luminos și tot mai larg pe care-l trezim. Sunt nu numai acești bravi și anonimi prieteni, atenți în fiecare săptămână să ne citească ziarul — pe care-l găsesc fără reclamă, fără publicitate, fără alte „atracții" și chiar fără „pagină de humor"! — dar sunt și prietenii mai activi cari nu se mulțumesc numai cu simpla lectură din fiecare Duminică. Aceștia ne scriu. Unii ne trimit bunul lor cuvânt de adeziune, de aprobare de excesivă laudă uneori; alții însă, când nu se regăsesc în scrisul nostru, ne pun întrebări, ne mustră chiar și ne cer să răspundem... Și unii și alții am vrea să mărturisim că ne fac o bucurie egală. Chiar aceste nelămuriri, aceste mustrări chiar, sunt semnul viu al interesului ce ni se poartă — și pe care noi înșine l-am dorit. Sunt aici, într'un fel, drepturile — incontestabile — pe care cititorii și le cunosc asupra unui ziar care pentru ei s'a făcut desigur, și care astfel, fără îndoială le aparține...

Iar noi, firește, suntem cei dintâi să ne recunoaștem justițiabili de tribunalul acesta. Un singur regret, poate — numai atât: de a nu putea sta de vorbă cu toți. Dar uneori dând răspuns unui singur corespondent, în aceeași literă se vor recunoaște mai mulți — și e ceeace vom fi în măsură să facem acum.

Avem într'adevăr pe masa noastră două scrisori pe care le-am primit mai demult, dar care în felul lor rezumă atâtea altele pe care nu le-am putut reține.

Două semnături perfect descifrabile pe aceste scrisori, nume proprii, adresă și dată, identifică fără nicio îndoială persoane reale. Acești corespondenți nu mi-au cerut desigur secretul. Dar nici nu știu dacă am dreptul să-i dau în vileag — așa încât numele lor rămân să fie secretul nostru profesional...

Temele acestor corespondențe sunt simple și atacă două din cele mai grave probleme pe care le-am desbătut în aceste pagini.

Astfel unul din acești prieteni — să zicem că este doctor, că stă într'un port dunărean, să-l numim **D. B.**, — ne arată rațiunile pentru care nu se poate da atât de ușor o adeziune regimului actual, după cum nici nu se poate subscrie o **„poliță în alb"** Generalului. Dece? va trebui să vedem — notând totuș de pe acum că scrisoarea prietenului nostru n'are niciun accent legionar, dacă nu arată chiar, mai mult o atitudine de ostilitate.

Celălalt corespondent în sfârșit — pe care îl vom numi cu două inițiale numai, să zicem **I. N.**, și care stă, undeva în București, pe o stradă cu nume de oraș al unei țări din Nord! — se ridică la rândul lui, și cu ce vehemență!, împotriva a tot ce ar fi să numim complezențele noastre legionare.

Să vedem atunci, atât pe unul cât și pe celalt — convinși fiind că din aceste discuții își vor putea găsi răspuns toți cei cari ne-au scris până azi în acelaș sens și cu aceleași concluzii.

Și să începem firește cu cel dintâi — cu acest nemulțumit al regimului, și care nu vede nici în General o soluție prea fericită. Să răspunem deci doctorului nostru din portul dunărean.

...Ne scrieți așa dar, stimate D-le B., ca să ne spuneți că „nu aprobați" articolul nostru prin care făceam elogiul plebiscitului dela 2 Martie. Aveți prietenia, totuși, să vă declarați solidar cu toate articolele noastre anterioare, și mai ales, ne spuneți, cu **„Scrisoarea"** pe care în aceste pagini chiar, noi o adresam acum trei săptămâni sau patru, Conducătorului Statului. Dar plebiscitul de la 2 Martie, nu! Și nici lauda lui pe care noi am crezut deopotrivă că trebuia s'o facem aici.

Dv. socotiți chiar că plebiscitul acesta care, după părerea noastră consacră un drept triumf al Generalului, ar fi totuș **„absolut identic"** cu acela al fostului rege Carol prin care se vota Constituția lui Armand Călinescu!

Identic! Credeți D-voastră asta? Și să nu fiți oare victima unor aparențe numai? Dar v'ați gândit puțin la tot ce a însemnat acel regim al lui Urdăreanu, al D-nei Lupescu, al lui Moruzof sau Armand, acești siniștrii bandiți cari ne prădau conștiința, buzunarele, hotarele, țara, și ne cereau apoi, printr'un vot impus, să ne subscriem sinuciderea noastră chiar?

Plebiscitul dela 2 Martie s'a votat și el desigur, pe față. Eu eram atunci într'o cazarmă, concentrat, simplu fruntaș t. r.!

Dar deși cunoșteam astfel toate servituțile Statului, și firește toate rigorile lui — în acest aspru regim de cazarmă pentru care sunt foarte puțin făcut! — aș vrea să vă jur totuși că în votul meu n'a intrat nici o constrângere atunci! Era o liberă adesiune pe care o dădeam unor mari perspective de ordine!

Auziți D-voastră cuvântul asta? ORDINEA! Până azi n'am mai avut-o, de mult... Nu era „ordine" fără îndoială numai această aparentă liniște a străzii pe care am avut s'o cunoaștem până înainte de 6 Septembrie... Nu era ordine, desigur, atunci când trădarea, infamia, necinstea erau o condiție ca să poți obține goloane, și când dedesubtul atâtor lucruri pe care noi abia le vedeam, operau diverși Moruzofi, Ralea, Armand sau Titeanu, cari împărțeau pe Români în tabere atât de ostile și, cu toată acțiunea lor, nu făceau decât să pună dinamită la granițele prăbușite ale țării! Ordinea înseamnă un echilibru sincer, o justă ierarhie în valorile Statului, o satisfacție egală dată nevoilor colective — înseamnă lumina care se lasă liberă să pătrundă pretutindeni unde viața Statului interesează pe fiecare din noi.

Dar aceasta e opera care se încearcă acum. Și dacă totul încă nu s'a făcut, — credeți oare că putem fi atât de grăbiți? Au trecut numai câteva luni... Și credți că s'ar fi putut termina, peste noapte, toată mizeria unui deceniu?

In orice caz, aceste vechi clanuri de intrigă, care făceau toată viața noastră politică până azi, s'au spulberat prin gestul dârz al unui singur om... S'au dus în felul ăsta și atâtea târâtoare de club, atâtea învernate reptile din jurul unui Tron care el însuși amenința să cadă!

Noi nu vom spune că este aici numai opera Generalului — o vedem dimpotrivă pe a tuturor naționaliștilor în marea lor strădanie de atâtea decenii: dar este fără îndoială numai acțiunea lui a Generalului. Și adevărul ăsta nimeni nu va putea să-l conteste. Atunci când toate inimile vibrau, el a pătruns, am zice, singur, prin negurile adânci ale unei țări îngrozite de noapte... A privit în față pe vinovați — și l-a privit pe Vinovat mai ales! L-a constrâns să plece... Dar omul ăsta de unde

Continuare în pag. 4-

Libertate și răspundere

Dar într'un regim de ordine, de adevăr și de cinste? Intr'un regim care tinde sincer la aceste înalte bunuri morale?

Ei bine, într'o astfel de ordine se va evita orișice asemănare cu formulele mizerabile pe care le știm! Iar dacă censura e necesară astăzi — și este —, atribuțiile ei atunci se vor limita strict la gravele chestiuni — de politică externă, de pace sau de război, chestiuni militare, sau acelea de ordine internă chiar — aceste lucruri, toate, care nu pot fi lăsate azi fără primejdie domeniului public.

Se va permite în schimb, — se va cere chiar! — organelor de opinie, o fructuoasă și sinceră colaborare. Li se va cere să spună întreg adevărul pe care-l cunosc. Cei necinstiți, incapabili, nedemni, să poată fi scoși din umbra lor protectoare, — iar greșelile, și cu atât mai mult abuzurile să poată fi spuse, indiferent de persoana acelora cari s'ar găsi vinovați.

Noi am cerut săptămâna trecută îngăduința de a arăta că, astăzi chiar, naționaliștii sunt prigoniți din nepriceperea unor inconștienți subalterni cari sabotează astfel perfid opera laborioasă care se întreprinde acum. Un censor inteligent, priceput și cinstit a încuviințat articolul nostru, înțelegând că numai în felul ăsta se poate servi un regim care lucrează în Adevăr și care nu lucrează decât Adevărul.

Dar aceasta e linia, aceasta e ordinea justă. Foloasele ei sunt incalculabile! Mai întâi, în locul inutilei opresiuni, se redă Țării o respirație atât de necesară... In al doilea rând omul din stradă văzând că a dispărut concertul antipatic al aclamațiilor comandate și al aprobărilor „unanime", va pricepe că nu mai e vorba astăzi — cum a fost eri — de un regim al minciunii organizate. Va ști că poate crede tot ce se arată bun — fiindcă răul se spune deopotrivă! Și adevărul n'ar mai ridica râsul sceptic, râsul îndurerat

PAGINA STUDENŢEASCĂ

Am auzit cum plânge Ţara...

Sub cupola de safir a cerului ce-şi intinde imensitatea peste atâtea suflete sbuciumate, în jocul şăgalnic şi imaculat al florilor de zarzăr şi de cireş, în a căror cădere legănată te cuprinde o infinită nostalgie, în murmurul cristalin şi tainic al isvoarelor sburdalnice, inundat de un glas misterios cu rezonanţe edenice, am primit lumina lui Hristos şi am auzit reconfortant cao vestire magică şi liberatoare troparul invierii.

Nu există o terapeutică mai minunată, o integrare mai organică în liniştile robuste ale optimismului sănătos, decât aceia de a-ţi pleca sufletul, cu interminabilele lui întrebări şi tristeţi, sub epitrahilul consolator, de podoabă, de inefabilă frumuseţe, care se ţese cu firele trainice ale vieţii de ţară.

Aci toate psalmodiază lin, respiră regulat şi înviorător, din ritmul lor născător de echilibru, de seninătate şi elan, se desprinde omul cu conştiinţa mai aproape de Dumnezeu şi de nemurire.

Cine s'a spovedit cu adevărat, fără reticenţe şi animat de jarul roşu al credinţii sub trâmba imensă a cerului albastru, la poalele unui munte acoperit de covorul secular al codrilor bătrâni, brăzdaţi, din limpezişuri de melodia de aur a păsărilor, simte marşul gigantic, tălăzuirea năvalnică a sufletului spre paradisul pierdut.

Iar cine nu a cercetat, cine nu s'a obosit să descifreze şarada unui suflet de ţăran, nu a putut să vadă, ca pe o oglindă turburată de apă, rotindu-se cercurile de valuri ale credinţelor şi limpezirilor reconfortante.

Dar cât de trist este că astăzi s'a prăvălit ultimul azil, către ale cărui încăperi, mânaţi de un dor mereu vitregit şi de un imbold de restabilire sufletească mereu neîmplinit, se abăteau obosite, de atâtea cărări şi chinuri, ca un sobor de fluturi în jurul unei lămpi de noapte de vară, suflete răvăşite de viaţă...

O poveste care stins pe canavaua vremii, un iconostas într'o biserică 'n ruină pe care-l sărută trist amintirea, un tropar din care nu au mai rămas decât ecourile şi umbra răposatului dascăl...

Totul pare un han cu zidurile năpădite de iarba ruinii, în care nu se mai aud acordurile de vioară prinsă 'n vârtejuri de dragoste şi dor, în care vinul roşu ca macu, paşii sprinţari şi ochii turburători ai hangioaicii au asfinţit.

Nu mai văd ca altă dată câmpurile, tristeţea albă a florilor îţi dă sentimentul unei melancolii adânci, iar în ochii şi braţele ţăranilor, ca un trist ritual al durerii, se conturează deconcertant şi tragic drama răstignirii naţionale, calvarul sfâşietor al devastării graniţelor.

A fost o vreme când nu era aşa, s'au consumat clipe din pervazul cărora peisajul pitoresc al ţăranului credincios, robust şi hâtru, apărea în toată desfăşurarea lui de optimism viguros şi reconfortant.

Astăzi toate sunt triste şi poartă parcă chenarul întunecat al doliului. Dar dincolo de această sumbră împletire de momente, destinul naţiei apare aureolat de razele scânteietoare ale biruinţei de mâine. Pe fundalul viitorului se conturează magnific resurecţia de epopee a neamului românesc.

Tineri, cu genele sufletului scăldată de lacrimile patriei, am fost în inima ţării şi l-am auzit plânsul!

Prin hotărârea şi crezul vostru, prin disciplina şi unirea voastră, refaceţi temelia sguduită a destinului românesc.

MIRCEA RUŞAVAT

Viaţă în aer liber pentru studenţime

In cele mai multe ţări europene, unde grija de tineret e activă, viaţa studenţească este desăvârşit organizată: pe lângă cele necesare studiului — biblioteci, laboratoare, etc. — studenţii au la dispoziţie şi vaste stadioane de sport şi gimnastică, unde trupul se desvoltă paralel cu spiritul sănătos.

Cuvântul primăverii !

1 Mai, ziua cinstirii muncii şi slujitorilor ei, are şi menirea de a fi luna celui mai frumos anotimp al anului: al primăverii.

Iar primăvara constitue simbolul tinereţii. Căci pe de o parte verdeaţa primăverii represintă într'un chip minunat vigoarea tinereţii, iar florile ei, curăţenia şi strălucirea sufletului şi idealurilor tinereţii.

Vremurile de astăzi nu ne mai dau prilejul şi sensibilitatea de a ne încânta de darurile pe care natura le revarsă cu atâta exuberanţă ,dar ea păstrează aceiaşi îmbiere la viaţă. Căci primăvara dacă ne duce cu gândul la tinereţe, ea ne duce la dragostea de viaţă. De viaţa, pe care trebue s'o facem vrednică de creatorul ei şi de darurile pe care cu o aşa de mare bunătate şi belşug ni le dă, dela firul de iarbă, până la codrul verde şi împodobit ca un împărat. In aer razele soarelui aruncă săgeţi de aur, isvoarele curg sprintene şi ferieite, păsările cântă în vesele melodii, florile ca un covor smălţuesc câmpiile, plugarul scoate din brazde aburul proaspăt şi cald al pământului, mici aburdă pe costişe şi în tot şi 'n toate se simte, se vede, se arată, viaţa.

Cu fiecare început de primăvară se începe pentru fiecare, noui nădejdi şi noui îndemnuri spre noui biruinţe. Din farmecul ei, primăvara, împrumută tuturor puteri creatoare. De aceia ca nici un alt anotimp primăvara a fost, este şi va fi cântată, visată şi dorită de toţi. Nu e de mirare că din isvorul primăverii se adapă şi floare şi pom şi om şi orice fiinţă, căci primăvara este însăşi inima vieţii.

De aceia primăvara simbolisează tinereţea şi dorul de viaţă şi de muncă.

Şi cu atât mai învederat adevărul că între tineri şi primăvară, este o legătură şi o influenţă de reciprocitate. Dela primăvară se încep pentru oricine, sfintele nădejdi cu care se porneşte spre zările viitorului, cu vigoarea, căldura şi exuberanţa întruchipată de primăvară, iar la rându-i tineretul care se ridică după fiecare primăvară, garantează farmecul primăverei de mâine.

Şi dacă primăvara de anul acesta ne găseşte cu gândurile risipite, de durerile unui trecut presărat de atâta nedreptate şi fărădelege, încât farmecul primăverii ne întristează inima, şi cu atât mai mult, când mintea ne deschide priveliştea grădinei neamului, în care sunt flori învăluite de spinii urii, altele palide de neînţelegere, iar unele încălcate şi cotropite de injustiţie şi săinicie, cu toate acestea, primăvara nu-şi pierde semnificaţia ei de speranţă, de reconfortantă reculegere, spre a ne învrednici şi a pregăti primăvara de mâine, aceea care să înflorească floarea biruinţii neamului: unirea.

Insufleţirea care ne stăpâneşte inima când ea ne găseşte lângă patul de suferinţă al Ţării, trebue să ne strângă rândurile, în acea comuniune de armonioasă vieţuire şi isbăvitoare înfrăţire, pe care primăvara o revarsă cu atâta nestăvilită fericire, această însufleţire comună, să fie astăzi ca şi eri, capitalul moral care să garanteze acadenţa viitorului. Şi cu deosebire tineretul trebue să fie, floarea parfumată pe care Ţara cătând-o, s'o afle ca pe un isvor de sănătate, care să-i aline durerea rănilor, pe care din lipsa noastă de vigilenţă, duşmanii ei, i le-a causat.

Cu toţii deci, uniţi într'un mănunchiu de gânduri şi idealuri, să deschidem fereastra inimii şi să lăsăm să intre razele calde ale primăverii cereşti. Şi astfel să rodească — în sufletul nostru — iarăşi mugurii idealurilor, pe care lacrimile şi sângele nostru să-i desfacă, pentru a răsări din ei floarea biruinţii eterne.

Acesta este cuvântul primăverii şi am vrea, să fi fost auzit, de câţi mai mulţi pui de români.

AUREL F. SAVIN

Primăvară — Gravură de Vasile Dobrian

NOTE

Organizarea studenţimii

Impreiurări dureroase au făcut ca toate organizaţiile studenţeşti să-şi înceteze funcţionarea.

Pentru unii aceste evenimente a fost un prilej de a se năpusti cu o armătură nefastă, de săgeţi veninoase, asupra tineretului şi cu precădere asupra tineretului universitar.

Le-am citit cu strângere de inimă şi am căutat să le oprim năvala. Am fi vrut s'o facem din chiar fruntea aşezărilor noastre de viaţă, din casa asociaţiilor noastre de gând şi faptă tinerească. Nu-i cazul să justificăm sau să criticăm măsura luată. Destul să spunem că ea a fost bun. De ce? Fiindcă a fost bună. Atât.

Au urmat vremurile în care alături de lupta noastră de a redresa vigoarea tinereţii pe aceleaşi căi de adevăr, dreptate şi unitate pe care le cunoscuse trecutul nostru studenţesc, prin exemplele strălucite ale înaintaşilor noştri. In acest timp au apărut diferite manifestări studenţeşti care-şi arătau dorinţa lor de a pune capăt echivocurilor şi a păşi pe linia studenţească tradiţională. Parte din aceste gânduri au ajuns până la Ministerului Instrucţie, Educaţiei, Cultelor şi Artelor, dela care s'a aşteptat un răspuns care să dea investitură legală cererilor noastre.

Ulterior a apărut un Decret-Lege prin care se constituia un comitet restrâns pentru a se studia şi da conceptul aşezărilor studenţeşti.

Constituirea comitetului, din ce motive nu ştim, întârzie. Dar noi nu trebue să aşteptăm totul dela Minister. Trebue să continuăm a ne arăta mereu gândurile pe care înţelegem să le vedem realizate în viitoarele organizaţii studenţeşti.

Deaceea facem o camaraderească rugăminte colegilor şi colegelor, care ar avea ceva de spus în privinţa viitoarelor noastre aşezări, să trimită gândul lor la pagina noastră, pentru a putea da Ministerului, pe de o parte, posibilitatea de a cunoaşte dorinţele studenţimii şi pe de altă parte de a ne cunoaşte mai bine între noi în această perioadă în care nu ne putem vedea laolaltă.

Din parte-ne, noi ne-am spus şi ne vom spune ca şi până acum, răspicat şi sincer toate gândurile noastre, pentru a avea mulţumirea că ne-am făcut datoria faţă de propria-ne conştiinţă.

Pentru a avea satisfacţia că pentru noi facultatea n'a fost numai o instituţie de... diplome, ci o adevărată şcoală a viitorului Neamului nostru.

„Ziua de mâine„

Rapiditatea cu care vremea îşi toarce caerul de întâmplări — mai ales de surprize — ne duce tot atât de vertiginos cu gândul la „ziua de mâine", ziua pe care o doreşte întreaga suflare şi aşezare românească, ziua în care să sece atâtea pâraie de discordie şi să se risipească atâtea vrăjmăşii şi nedreptăţi, ziua luminii şi a păcii. Ce facem pentru ziua de mâine? Cum ne opunem îndârjirilor ei, cum îi pregătim triumful ei?

A mai învederea datoriile pe care fiecare român le are, şi trebue să le aibă, în aceste vremuri de răspântie, ar fi un lucru inutil. Românul ştie să înfrunte împotrivirile şi în acelaş timp ştie să salute biruinţa. Mărturii pentru una sunt doinele şi braţele sale vânjoase, pentru cealaltă, chiotul şi seninătatea privirilor sale.

Dar tu tinere, care, indiferent pentru ce, citeşti gândul nostru, tu, te-ai pregătit pentru ziua de mâine? Ţi-ai cercetat gândurile şi inima"? Te-ai ridicat spre candela de lumină, ce veghează pe 'ntinsul scrijelit de atâtea pătimiri, al Patriei, să-ţi aprinzi inima pentru ca să nu mai orbecăeşti printre spinii urii şi râpele discordiei?...

Tinere „ziua de mâine" poate fi ziua morţii sau vieţii. Tu trebue să alegi. Mai poţi să te laşi stăpânit de letargia, pe care au speculat-o în ultima vreme atâţia „eroi" ai votului universal?...

Vremea îţi cere să părăseşti „intransigenţa" să faci loc entusiasmului spre a-i da biruinţa.

A. S.

Două probleme studenţeşti

— Frecvenţa şi Editarea cursurilor —

Nici astăzi, după atâţia ani de organizări şi reorganizări ale vieţii studenţeşti, nu s'a putut găsi o soluţionare importantei probleme a editării cursurilor.

Imposibilitatea în care se află studentul de a se dispensa de ajutorul manualelor, — chiar atunci când împrejurările îi permit o asiduă frecventare a cursurilor. — evidenţiază necesitatea editării prelegerilor.

Puţinele încercări — făcute în ultimii ani — s'au isbit de atâtea greutăţi, (unele rezultate din însăşi gândurile greşite cu care s'a pornit la drum, altele din neprevăzute impedimente, mai întotdeauna de ordin material), încât nu a mai ispitit pe nimeni planul unei asemenea aventuroase experienţe.

Inutil să mai menţionăm cursurile editate de autori — într'un trecut nu prea îndepărtat—cursuri cari, prin preţurile exorbitante la care se vând, devin inaccesibile majorităţii studenţilor.

Deasemenea, a ţăpi studentului studios, pe care vremurile îl obligă să muncească din greu spre a-şi plăti taxele universitare, ne mai putând să meargă zi de zi la cursuri, singura modalitate de a se pregăti temeinic: manualul de studiu, ni-se pare echivalent unei tentative de desintelectualisare conştientă, a tinerelor generaţii.

Şi totuşi soluţia este cât se poate de uşor de găsit.

Ne gândim la reforma salutară — pe plan ideologic — a monopolizării cărţilor de curs primar. O măsură similară ar putea rezolva definitiv şi această problemă.

Credem că Ministerul Educaţiei Naţionale ar putea obliga pe profesorul respectiv să-şi presinte manuscrisul său cu mult înainte de deschiderea oficială a anului şcolar; editarea manualului ar trebui să se termine până în Noembrie, urmând ca în lecţiile ţinute zilnic, profesorul să dea studenţilor explicaţiile suplimentare, necesitate de o mai uşoară şi completă asimilare a cunoştinţelor, făcând în acelaş timp o adnotare a cursului.

Statul nu trebue să-şi pună măcar problema drepturilor de autor pe care le-ar putea pretinde profesorul universitar. Se poate—printr'o simplă decizie ministerială — socoti această obligaţie, ca o simplă îndatorire faţă de stat, impusă de grija permanentă pentru o reală cultură românească.

Suntem un stat totalitar; interesele individului dispar în faţa interesclor naţionale.

Cultura nouilor generaţii trebue făcută cât mai temeinic.

Oare viziunea greşelilor din trecut nu ne dă nici acum curajul unor hotărîri eroice?

*

Apropierea sesiunii din Iunie aduce pe primul plan al preocupărilor studenţeşti o altă gravă problemă: frecvenţele. Svonul unei înăspriri a obligativităţii frecventării cursurilor, a cărei neîndeplinire ar atrage sancţiunea îndepărtării dela examene, îngrijorează tocmai pe acei studenţi sârguitori, dar săraci, cari — am menţionat şi mai sus — agonisesc costul taxelor şcolare muncind din greu.

Ar fi o nedreptate ca tocmai acestor elemente de serioase promisiuni să li se aplice o atât de nejustificată pedeapsă. Ar însemna să sancţionăm o stare de fapt, de care cei ce ar urma să sufere nu sunt responsabili şi care, mai pre sus de toate, nu poate de cât să ne bucure prin evidenţierea unor permanente energii, ce înţeleg să se pregătească temeinic, învingând toate piedicile, pentru marea biruinţă în veac a românismului.

Nu trebue să se mai plece, în judecarea absenţilor dela cursuri, dela greşita premisă a discreditării lor. In cele mai multe cazuri—şi toţi cari au trecut, fie chiar fără gândul unei serioase pregătiri, prin sălile universităţilor, o ştiu— cei care, îndemnaţi de grelele neajunsuri ale vieţii, îşi pregătesc examenele citind cursurile în timpul pe care munca lor de fiecare zi li-l lasă liber, sunt elemente valoroase, elemente la cari tocmai această voluntară luptă cu soarta, ar trebui subliniată.

Credem necesară, deci, o cercetare amănunţită a tuturor cauzelor cari împiedică pe unii studenţi să frecventeze cursurile, înainte de a se decreta o sancţiune drastică. Desigur că se pot ghida, atât profesorul, cât şi forul suprem al universităţii şi după situaţia şcolară din anii precedenţi a studentului, deşi criteriul promovării dintr'un an în altul, rămâne tot felul în care candidatul stăpâneşte cunoştinţele cerute de programe.

In orice caz, socotim ca o dreaptă măsură de înţelegere a greutăţilor cu cari generaţiile tinere au de luptat, hotărârea pe care se impunea a o lua ministerul, de a permite tuturor studenţilor presentarea la examene, unde are însă datoria să ceară o cât mai judicioasă selecţionare.

Al. Cerna-Rădulescu

SA FIM MAI DESCHIŞI!

Un haos absurd de lupte interne ne-a desfigurat istoria, ne-a sfârtecat hotarele, ne-a ucis tâlhăreşte pe cei mai buni dintre noi ne-a robit milioane de fraţi.

Şi, peste toată această dramă, într'o lume atât de goală şi totuşi aşa de plină de iluzii şi minciună, ne purtăm tristeţele tinereţii în melancolii fără hotar cu sentimentul pelicanului din poezie ce-şi sfârtecă măruntaiele pentru un alt popas în existenţă.

Aşa, cu harta noastră însângerată am uitat par'că de istoria şi nici n'am fi auzit de geografia României. Unii cu stridente fraze lucioase în cari se proecteasă iremediabil cheila nu găsim par'că altceva mai esenţial, mai important în univers decât comoditatea propriului nostru eu. Purtăm căţel de funie şi o anumită orânduire pitorească a vieţii ni s'a prăbuşit par'că peste sufletele noastre în silc. Alţii cu frunţile mototolite purtăm apăsarea nelămurită a sufletelor nespovedite şi dăm penibila impresie că bâjbâim pe lângă pereţii unei închisori ce înşine ne-o făurim. Cu buzele strânse, bănuim, şoptim, acuzăm dar nu ne afirmăm şi nici nu resolvăm nimic. Şi aşa: tinereţi inutile cari se îmbată inutil de o viaţă inutilă sau indispoziţii şi tăceri turburi cu preludiu tomnatic dăm impresia unei primăveri inexplicabil desordonanţă, neunită, ineficace. Un pârâu de şes care curge dormind fără să mişte în existenţa lui măcar o roată de moară şi care se înmormântează asfixiat într'o băltoacă.

Din sensul eroic ce i se dă dea tinereţii am deviat par'că spre tembelism, nepăsare sau revoluţie.

Sensul creator al nostru s'ar fi spulberat...

Poate ne lipseşte o anumită pedagogie naţională în care nu ne-am încadrat destul de apăsat, autocontrolul, acuzaţia şi spovedania interioară ce trebue să ne-o facem necruţători, mai ales în vremurile astea!

Imi fac acest rechizitoriu cu bilanţ de greşeli nemăsurat în care ne regăsim cu toţii. Noi tineretul greşim pentru că nu luăm atitudine degajată de resentimente personale sau politice şi dăm apă la moară inrăiţilor

Tinereţea trăieşte în văzul naţiei cu uşile şi ferestrele deschise, când însă închide uşile şi strânge buzele nu mai e tineret.

NOI TREBUE SA FIM DESCHIŞI! Deschişi pentru că trăim sub legea unui anotimp când toate se deschid, începând cu floricele până la tristele răni ale tuberculosului.

Trebue să ne apucăm de piept cu propriul nostru eu când nu se mai poate altceva, să alcătuim o indesolubilă comunitate granitică, să arătăm greşelile şi necinstea altora, să-l ajutăm generalului pe care l-a luat prizonier Naţia în cele mai crunte împrejurări, în a duce corabia pe aşa valuri şi aşa furtună.

Să privim un erou cărunt cu fruntea lipită de destinele Naţiei, în grele şi târzii ceasuri de noapte, singur şi vom înţelege, vom auzi însfârşit, clopotul de argint al tinereţii agitat, pornit cu sângele şi clocot impetuos pe drumul istoriei neamului.

Vom simţi drama recensământului din zilele astea şi vom pricepe că în şcoalele noastre, copiii şi adolescenţii nu pot învăţa geografia.

D. Caxaçu

Un an dela moartea lui

N. N. TONITZA

S'a împlinit un an dela trecerea pictorului Tonitza, în lumea culorilor eterne.

Odată cu el, au murit parcă şi copiii şi paiaţele şi florile, cărora e atât de dumnezeiască viaţă le dădea el.

Când ni s'a comunicat, acum un an, vestea rea a morţii artistului, — ne aflam în toiul cotidianei noastre roboteli febrile, sub teroarea efemerului „senzaţional", care-şi cere, gazetăreşte, hrana din crimele, armate sau nu, ale lui Dumnezeu şi ale oamenilor, — iar sălbateca avalanşe de nefericiri, ale zilei, era banală, monotonă: războaiele nu aduceau nicio senzaţie nouă, catastrofele nu mai satisfăceau pofta mereu sporită a cititorului de cataclisme...

Sosindu-ne vestea rea a morţii artistului neomenia meşteşugului nostru s'a bucurat cu flămândă cruzime: aveam o ştire nouă, avea o ştire „bună".

Hârtia, cerneala, plumbul, maşinile, au ofiat cu dureroasă plăcere — şi-au prins a înfuleca, sinistre, fâşie cu fâşie, din duhul care sbura senin spre înălţuri, pedeasupra sceleratei noastre îndeletniciri, proteţându-ne, binecuvântându-ne barbaria...

Artistul acesta era mai mult decât cei mai mulţi dintre artiştii vremii sale: era şi-un cetăţean şi-un om.

Iar N. N. Tonitza — artistul, cetăţeanul, omul — care trăieşte în vraja operelor lui şi în amintirea faptelor sale, — mai vieţuieşte şi în scrisul lui.

In scrisul lui, publicat (pictorul era şi-un valoros scriitor: fermecător povestitor şi pătrunzător critic de artă) — şi în slova scrisorilor adresate de el, în ultimii ani, către ai săi şi către prieteni...

Scria el, din Iaşi, la 30 Mai 1937, unui prieten, făcând o impresionantă destăinuire a „secretului său profesional":

In privinţa întrebării d-tale de ordin psihologic, îţi răspund că m'am gândit şi eu, de multe ori, la problema asta, că am încercat să mă analizez interior, în timpul lucrului, dar n'am ajuns la niciun rezultat.

Ceeace ştiu precis e că, în faţa unei pânze goale, pe care trebuie s'o atac cu vopsele, — mă apucă o frică şi un tremur, asemănător (cred), cu neliniştea dureros de voluptoasă pe care o fecioară o are în noaptea nunţii. Am îmbătrânit acuma şi am întotdeauna acelaş „trac". După ce am atacat panoul şi m'am ambalat la lucru, am impresia că sunt beat: nu ştiu nimic de tot ce se petrece în jurul meu.

Atâta îţi pot mărturisi, corect,

Cu toată prietenia,

Al d-tale,

TONY

Tonitza, omul, este — mai ales — mereu present în epistolele sale. Îi scria el, la 24 Aprilie, 1937, aceluiaşi prieten:

Ura n'a creiat şi n'a vindecat niciodată în răstimpul istoric omenesţi.

Dimpotrivă: a tâmpit şi a dezagregat.

Ne întoarcem oare spre omul din peşteră? Sau spre epoca inchiziţiei?

Aş fi mult mai fericit să intru în liniştea milostivului nostru pământ — deopotrivă de primitor pentru toţi — decât să ajung să trăiesc pe scoarţa unei planete cuprinsă de convulsii infernale.

Şi tot nu cred. Aud în străfundul sufletului meu, o voce care mă linişteşte. „Nu te descuraja, toate sunt trecătoare. Duhul puturos al diavolului nu va isbuti niciodată să strângă răsuflarea, creatoare de armonie, a Dumnezeului nostru. El a triumfat întotdeauna — şi tot El va triumfa deapururi".

Biet artist naiv!...

Dar preocupările „omului", alternează permanent cu ale artistului.

Era profesor şi rector al Academiei de Bele-Arte din Iaşi, când la 19 Octombrie 1937, mai scria:

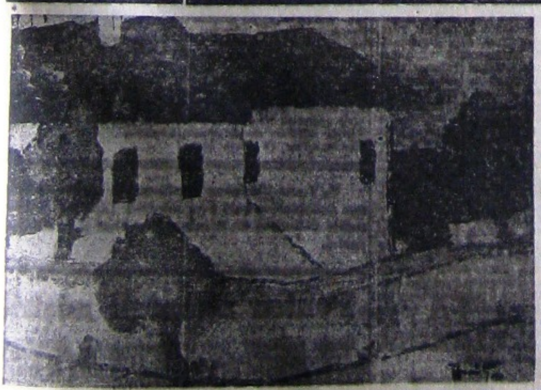
Eri am deschis cursurile şi le-am citit studenţilor mei câteva cuvinte: prin cari (în esenţă) le spuneam că ei trebuie să devină soldaţii înverşunaţi ai celor mai redutabili duşmani ai omenirii: ignoranţa şi prostul gust.

O mărturisire, cuprinzând în laconismul ei o întreagă morală socială şi un întreg crez estetic. In câteva rânduri, — trăind vii: omul, cetăţeanul şi artistul.

A trecut, dela moartea lui, un an de zile, vor mai trece mulţi alţii, — şi nimeni şi nimic n'a putut şi nu va putea repara ce s'a rupt frumuseţii pământene, prin plecarea artistului, — dintre viii, cari au şi început să uite...

Intr'adevăr, — nu s'a întâmplat nimic deosebit, nimic în afara legilor de sus, în afara legilor de jos: n'a murit decât un biet mare artist...

C. Constantin

N. N. Toniţa — Peisaj din Mangalia

MUZEELE... IN AXĂ

GERMANI ŞI ITALIENI, COMPOZITORI... ROMANI

Ţara noastră n'a atras dealungul veacurilor pe meleagurile moldo-valahe, numai cutropitori şi pizmaşi, — ci şi amabili cercetători şi prieteni.

Dintre aceştia din urmă (cari, recunoştinţei noastre îi sunt, ca în Biblie, cei dintâi), unii au poposit pe la noi, sosiţi de peste hotare mai vecine sau mai depărtate, alungaţi, sau numai îndemnaţi la pribegie, de vreo prigoană politică sau... sentimentală.

Alţii s'au abătut pe-aici, din spleen englezesc (mai ales când erau germani sau italieni) sau din curiozitate ştiinţifică ori drumeţească — ispitiţi de peisajul natural, social sau uman, — toate, totdeauna la noi, deopotrivă de atrăgătoase.

Şi de lipicioase, în majoritatea cazurilor, exoticii savanţi, turişti, artişti sau pieziţişti, — s'au ataşat câte unei duduci cu nuri şi cu salbă, — fixându-se şi romanizându-se.

Insfârşit, alţii — mai ales muzicienii — au fost poftiţi... de către familiile protipendadei, care ţineau să-şi înveţe odraslele a cânta şi a dansa evropeneşte, — sau de către însăşi stăpânirea care înzestra polcurile, apoi reghimentele, cu fanfare şi orchestre, cărora le trebuiau capel-maiştri şi le trebuiau dascăli cari să-i înveţe a sufla în tromboane pe balaoacheşii recruţi, scripcari.

Aşa s'au ivit printre noi, cu gând poate să poposească trecător, — şi-au rămas până la urmă pentru totdeauna, — streini", dovediţi cu vremea, prin ataşamentul la toate ale noastre şi prin serviciile aduse de ei ţării, mai români decât mulţi de-ai pământului.

Ca de pildă „MAIORUL EDUARD HUBSCH" — De origină german, stabilit de tânăr în România, a devenit inspector al muzicilor militare, a scris marşuri, valsuri şi a compus muzica „Imnul Regal", român, care se mai cântă şi azi.

Sau acel ENRICO MEXETTI, — de origină italian, — fost profesor şi directorul Conservatorului din Iaşi, — întemeietor al orchestrei simfonice ieşene.

Sau ca ALFONSO CASTALDI, autorul vijeliosului marş românesc „La arme!".

Sau ca de pildă:

IULIUS WIEST. — Austriac. Autor al unei partituri pentru o operă „Brâncoveanu".

AL. FLECHTENMACHER. — German. A scris vestita uvertură naţională, romanţe şi câteva opere, între care „Baba Hârca".

ED. WACHMANN. — Fost şef al orchestrei Teatrului Naţional. A compus liturghii şi coruri. A înfiinţat orchestra simfonică.

EDUARDO CAUDELLA. Autorul, între altele, al operelor: Olteanca, Petru Rareş, La ţară, „Traian şi Dochia".

Aceşti modeşti „străini", alături de modeştii autohtoni, au educat muzical generaţiile şi au pregătit apariţia geniilor muzicale româneşti, de azi, cu a lor culme: George Enescu.

Acestor precursori ai muzicii româneşti, se cade a li se închina azi — prea modest omagiu — imnul pios al recunoştinţei noastre.

C. Cristobald

Interesantul concurs literar al ziarului ardelean „România Nouă"

Ziarul clujan, refugiat la Sibiu, România Nouă" a instituit un concurs literar, cu premii, al cărui rezultat s'a publicat într'un recent număr al ziarului.

Comisia concursului a fost alcătuită din d-nii prof. univ. Victor Papilian, preşedintele Asociaţiei scriitorilor Români din Ardeal, Lucian Blaga, membru al Academiei Române şi D. Popovici, titularul catedrei de literatura română dela Universitatea din Sibiu, apoi prof. Ion Breazu, secretarul propagandist al „Astrei", iar din partea redacţiei ziarului, prof. Nicolae Buta, prim redactor şi Olimpiu Boitoş, redactorul paginei a doua.

LA NUVELE S'A ACORDAT:

Premiul I de 10.000 lei, pentru nuvela „Pui de Şoim", de Ioan Râmbu (cu motto: „Când a fost să intre la împăratul Horia...").

Premiul II, de 4.000 lei pentru nuvela „Drum spre ţară" de Gabriel Ţepelea (cu motto: „Naţionalismul este cea mai puternică realitate").

Premiul III, de 2000 lei, pentru nuvela „Clopoţelul de Argint" de Pascu Ludeanu (cu motto: „Peste Mureş, peste ţău...").

Au fost menţionate la nuvele:

1. Răboj *de Bogdana Rateş (cu motto: „Nu credeam să'nvăţ a muri vreodată").*

2. Refugiu *de Ionel Neamţu (cu motto: „Sângele apă nu se face").*

3. Şi voi sunteţi Români *de Constantin Zăceanu (cu motto: „Hai Lerui, Doamne").*

4. Braşov, Leat 1603 *de Aurora Ileana Olteanu (cu motto: „Nu arareori destinul Ardealului...")*.

Premiul I, de 10.000 lei, pentru poeziile Scrisoare de dincolo, Cântec din Ardeal *şi* Cântec de Leagăn *de I. V. Spiridon (cu motto: „Să nu vrea Dumnezeu cel sfânt, să vrem noi sânge...").*

Premiul II, de 4000, pentru poezia Transilvanie, Gură de Rai *de George Popa (cu motto: „Deşteaptă-te, Române").*

Premiul III, de 2000 lei, pentru poezia Psalm *de Bogdana Rateş (cu motto: Et dulcia linquimus arva").*

Au fost menţionate la poezii:

1. Ţara lui Verde Impărat *de I. Suceveanu (cu motto: „De veţi asvârli cu pietre opace...").*

2. Mustrare *de Al. Popescu-Negură (cu motto: „Cred în învierea ta, ţara mea").*

3. Destin Ardelean *de Al. Străoneanu-Balaş (cu motto: „Să ştie toţi că un popor nu moare").*

Iaşul amintirilor...

Oraşul naţionalismului

Cine se duce azi în Iaşi, pentru întâia oară, — îşi face poate o neplăcută impresiune de starea lui de inferioritate, faţă de Bucureşti — în ceea ce priveşte estetica urbană a clădirilor, grădinilor şi în special asupra străzilor — care faţă de alte oraşe mari ale ţării, se prezintă sub o formă fără strălucirea şi numărul mulţimii aceleia, ce face farmecul şi poezia mai ales de seară, a străzii oricărui oraş.

Monotonia şi specificul acesta de trăsurică cu un cal şi chichineţe amarâte, lângă o falnică clădire, oameni ce se trag sfioşi pe lângă ziduri, prăvălii şi prăvălioare, din ce în ce mai obscure şi mai lipsite de confort cu cât intri mai în adâncul lui, desigur toate acestea nu sunt lucruri şi motive ca să-ţi rămână multă vreme în amintire după ce le-ai văzut.

Cine însă, a trăit câtva timp în el, şi-a rupt din sufletul şi tihna lui, a vibrat şi a iubit şi mai ales a cunoscut viaţa de ospitalitate familiară a Iaşului, unul ca acela nu-l uită multă vreme. Căci există şi un alt aspect al Iaşului care nu se vede, dar se simte cu cât se trăeşte mai mult în el de cineva.

Iaşul, spre deosebire de multe alte oraşe, e frumos prin pitorescul împrejurimilor lui, prin brâul acela de mărturii voevodale şi ctitoreşti, ale mânăstirilor şi grădinilor lui. La Socola, la Perjoaia, la Cetăţuia, Bârnova, Ciric şi Copou, câţi ochi şi câte inimi n'au suspinat, n'au visat şi au trăit zile frumoase în răsărituri sau apusuri de soare, de soarele acela moldovenesc cu gene purpurii înspre Prut, sau în sus spre zarea munţilor ce parcă se simt profilându-se în zare!

Şi mai este un alt aspect al Iaşului al aceluia de învăţătură, de carte, de înfăptuire a unor gânduri ce sunt frământate în etacuri adânci, sub perdele groase şi răcoroase.

Cu o vedere panoramică unică poate a oraşelor noastre, Iaşul pare sub predominarea impunătoarei catedrale metropolitane un câmp de frunţi plecate în faţa unei pronii ocrotitoare! Iar la o parte palatul administrativ stă hotar, şi turlele măreţelor biserici îi dau o impresionantă autoritate de oraş credincios Domnului.

Tăria şi frumuseţa Iaşului stă însă, cum am spus, în ceva nevăzut, spiritual, dar cu atât mai puternic, pe care nici o expresie nu le atinge, nici o influenţă nu le modifică: marile sacrificii ce le-a făcut Iaşii la întărirea şi apărarea Patriei.

De la jertfa şi înţelegerea Unirei, dela 1859 până la adăpostirea şi redresarea forţelor Naţiunii dela 1918, Iaşul a înscris pe lângă pagina de oraş al culturii şi pe acela de oraş al marilor cauze naţionale şi în acelaş timp al înfăptuirilor.

De aici Academia Mihăileană, Seminarul de la Socola, Junimea şi Vieaţa Românească, Convorbiri literare, astăzi Cetatea Moldovei, etc., au lăsat şi impus urme în cartea culturală a Neamului.

Şi ca încheere, Iaşul ca nici un alt oraş a fost şi va fi sâmburele viu al naţionalismului, al adâncii iubiri şi înţelegere a Patriei.

Aici s'au plămădit cele mai generoase idei pentru unirea Ţării, pentru cultura ei şi pentru ciar viziunea problemelor naţionale, — căci de aici a pornit Conta şi Eminescu şi aici este, va fi, şi va rămânea legat de-apururi de numele lui — cel mai consecvent caracter al neamului, doctrinarul naţionalismului. Prof. A. C. Cuza.

Atâta de ar fi fost, şi Iaşul ar fi rămas în istoria Patriei. Că mai are şi alte daruri, sunt toate bune, însă când se va scri despre Iaşul amintirilor, se va scri printre cele dintâi calificative despre acela al Iaşului leagăn al naţionalismului integral.

A. JORESCU

Renaşterea muzicii italiene moderne

Mişcarea muzicală italiană, începută cu caracter încă nedefinite la începutul acestui veac, s'a desvoltat mai cu seamă după marele războiu. Pentru a arăta valorile şi aspiraţiile cari stau la obârşia şi desvoltarea ei, este nevoie să înfăţişăm condiţiile artei muzicale italiene aşa cum apăreau la sfârşitul veacului al XIX-lea. Prin arta muzicală italiană înţelegem patrimoniul naţional în deosebitele lui aspecte: dela operă la muzică vocală de cameră la cea instrumentală. Pentru fiecare din aceste aspecte ale muzicii, condiţiile erau profund diferite. Veacul al XIX-lea muzical italian se încheie cu o glorioasă producţie melodramică şi preponderantă faţă de celelalte forme citate. Nu este momentul pentru a deschide discuţia, şi cu atât mai puţin de a aprofunda istoria operei italiene din veacul al XIX-lea ale cărei capitole poartă numele: Rossini, Bellini, Donizetti şi Verdi. Vom examina însă, cum odată încheiată glorioasa perioadă a operei, arta muzicală italiană a căutat să continue tradiţia îndreptându-se în acelaş timp şi spre alte forme ca de pildă cea simfonică, ce vreme de un veac împlinit părea că părăsise ţara care a văzut-o născându-se şi afirmându-se datorită marilor şi glorioşilor ei compozitori şi virtuoşi din veacul al XVIII-lea — îşi găsea primii — puţini şi timizi, ce-i drept — adepţi şi amatori. Pornind dela puncte de vedere şi putinţi de expresiune deosebite, cu toţii însă însufleţiţi de acela, gând de a recuceri poziţiile, Sgambati, Martucci şi Busoni, apar ca avantgărzile unei nobile bătălii ce urmarea să redea unei forme muzicale până atunci neglijată şi devenită patrimoniul altora, locul pe care tradiţia şi istoria şi în Italia am spus mai degrabă, mai ales în Italia locul ei de obârşie.

Din acest moment, deci, diferitele curente de reînoire a muzicii italiene se îndreaptă spre noui cuceriri cu caractere, la început, hotărît deosebite şi aproape exclusiviste, pentru ca mai apoi să se însumeze în aceiaşi dorinţă de creaţie şi de înoire cari vor cinsti mai târziu temelia renaşterii muzicale italiene.

Este necesar să tratăm deosebit cele două caractere principale ale noullor creatori ai renaşterii muzicale italiene, aşa cum apar la început, pentru ca apoi să putem urmări desfăşurarea lor şi să fixăm punctul de confluenţă în care se înnoise.

Aceste caractere corespund celor două forme de care am vorbit: opera, care urma să se modifice radical ca să nu fie nimicită de melodrama veacului al XIX-lea; muzica simfonică şi instrumentală care după cum am văzut, făceau primii paşi printre ostilitatea aşa numiţilor tradiţionalişti şi indiferenţa aproape generală.

Să ne oprim asupra operei muzicale. Odată cu Falstaff ciclul se închide drumul este parcurs până la capăt. Era necesar să se croiască alt drum. Apare şcoala „veristă" cu Mascagni, Puccini, Giordano, Cilea, Leoncavallo.

Trebuie să spunem că mişcarea „veristă" (naturalistă), care îşi are obârşia şi a dat roadele cele mai de seamă în Franţa, în Italia se înfăţişează, mai ales în domeniul muzical cu caractere deosebite şi aspecte curat italiene.

Faptul că am pomenit de obârşiile „verismului" în Italia şi de influenţa pe care a avut-o asupra tinerilor creatori de opere muzicale, adepţi ai naturalismului, ne obligă să examinăm în grabă însemnătatea pe care mişcările intelectuale şi muzicale ale anumitor ţări o au asupra altora ca şi desvoltarea pe care au luat-o odată transplantate într'un alt climat. Este cu neputinţă să fie evitate aceste schimburi artistice de la un popor la altul pe care se intemeiază continuitatea desfăşurării şi care este în artă, esenţa şi raţiunea, istoria spirituală a umanităţii.

Dacă premisele muzicei instrumentale, care în Germania ating cele mai înalte culmi, sunt de obârşie italiană, bazele muzicii simfonice moderne, Italia le-a căutat, la începutul acestui veac în Franţa, la şcoala impresionistă şi în Rusia în marea tradiţie a ritmurilor şi a culorilor.

Pentru primele încercări ale compozitorilor italieni aceste influenţe străine sunt cel puţin preponderante dacă nu determinante. Un nou orizont se deschisese expresiei muzicale. Totul consta în a face ca această expresie să fie subordonată chipurilor şi caracterelor naţionale. Aceasta este prima perioadă care începe cu secolul al XX-lea şi merge până în prejma marelui războiu.

Primele semne ale renaşterii muzicii simfonice şi de cameră italiene, le găsim în opera lui Malipiero şi Casella. Mai cu seamă la aceasta din urmă experienţele compozitorilor francezi îşi găsesc un teren propice, în timp ce Respighi este format de muzica rusească. Această perioadă de formaţie este însă atât de scurtă pe cât este de violentă. Sensibilitatea italiană primeşte avidă formele de expresie, dar tinde să se descătuşeze de conţinut. Compozitorii italieni caută acest conţinut în cea mai curată tradiţie muzicală naţională în vreme ce dau formei exterioare — care mai rămâne încă, în ceea ce priveşte înnoirile armonice şi instrumentale, legată de caracterele obârşiilor — înfăţişări autohtone. In acest moment al istoriei, renaşterea muzicii italiene capătă un aspect cu totul caracteristic, Malipiero, Casella şi Respighi primesc noulle forme, dar le împacă în chip fericit cu cele două mari tradiţii italiene: muzica instrumentală şi opera.

Sub acest aspect opera lui Ildebrando Pizzetti capătă o valoare specială şi o semnificaţie cu totul importantă. Renaşterea este în plin mers. Dacă până în present nu a dat, excluzând pe Pizzetti, roade tipic italiene, drumul este deschis, însă, noullor aspiraţii. Astfel apar două şcoli. Una din aceste şcoli, influenţată la început de muzica franceză şi cea germană (Haidemith), pe calea asimilării caseliene, are în fruntea ei pe Petrassi şi Della Piccola. Cealaltă care pune accentul pe sensibilitate şi nu nesocoteşte opera lui Respighi are ca reprezentanţi caracteristici pe Porino şi Rosellini. La amândouă aceste şcoli influenţele sunt mai cu seamă de ordin technic. Punctul de vedere al şcolii poriene trebue pus în legătură mai mult cu sensibilitatea franceză decât cu cea rusă, privind, însă, rezultatele, trebue să recunoaştem că aporturile cu caracter naţional abundă.

Compozitorii citaţi nu sunt singurele elemente care colaborează la această renaştere. O întreagă pleiadă îmd chipuri şi sub zodii deferite, înde tineri entuziaşti şi înzestraţi, creează şi luptă pentru ca să redea acestei renaşteri caracterele naţionale cari sunt înscrise în aspiraţiile vitale ale artei italiene.

Fernando L. Lunghi

IMPOTRIVA GENERALULUI

– Răspuns unui nemulțumit –

(Urmare din pag. 1-a)

venea? Ce făcuse el până atunci? Ca într'o dramă romantică el spărgea ușile apăsătoare ale unui loc de surghiun, obscure temnițe neștiute și venea acum vertiginos să urce una câte una treptele unei mântuiri colective...

Și ne întrebăm apoi ce a făcut! Imi spuneți că politica externă se hotărîse înainte de el — dar că în schimb, dacă nu are niciun merit aici, îl apasă totuși o gravă răspundere pentru administrația incorectă care s'a verificat după 21 și 23 Ianuarie... N'am să vă întreb dacă politica noastră externă nu avea ea însăși nevoe să apară mai întâi cu această sinceritate pe care Genearlul singur i-o dă! Dar aș vrea să vedem puțin răspunderile de care vorbiți... Răspunderea implică desigur complicitate! Apare undeva oare complicitatea aceasta? Ni se pare că asistăm dimpotrivă la o severă represiune a tuturor acelora cari s'au dovedit incorecți! Atunci de ce răspunderi se poate vorbi? Eu n'aș izbuti să le văd...

Dar iată mai bine, și destul de grăbit desigur, acest bilanț luminos al unei lungi suferințe, al unei aspre munci, toată această activitate de nebănuite dificultăți pe care am fost chemați s'o plebiscităm.

Și iată mai întâi un om care pentru dreptatea noastră, a tuturor, a cunoscut — ca atâți dintre noi de altfel — pâinea amară a pușcăriilor naționaliste...

Omul ăsta ne redă mai întâi un Tron pur, liber de atâtea nemernicii dimprejur — și ne redă mai ales tuturor atâtea libertăți oprimate;

Iată-l apoi îmbrățișând un tineret care suferise el însuși aceeași prigoană — și iată-l mai ales zdrobit de atâta iubire invinsă!

Il vedem însfârșit aducând pentru prima oară o idee reală de ordine, prin atenta căutare a unor mai sigure ierarhii — chiar dacă acestea încă nu și-au găsit formula definitivă!

Poate numai atât, — până acum cel puțin! Și omul acesta vine să ne întrebe dacă a făcut bine sau nu... Ce-am fi putut să-i răspundem? Acesta e sensul precis al plebiscitului dela 2 Martie, stimate d-le B. — și noi elogiul lui l-am făcut.

Dar atunci vi se mai pare atât de mult în „alb" această poliță care ni s'a cerut s'o semnăm? Nu v'ați gândit „pentru ce" a suferit Generalul la Bistrița? Nu v'au venit în minte atâtea torturi morale pe care a trebuit să le îndure un soldat fără pată! Coaliția obscură de atâta oarbă prigoană care l-a urmărit! Și nu v'ați spus puțin că granițele noastre chiar, rezistă astăzi, oricum, pe autoritatea lui mai ales, în alianțele pe care le avem? Și demnitatea nouă a Dinastiei, și ordinea noastră restabilită...

Să fie atunci atât de mult „în alb" polița asta de care vorbiți? Vă mai las desigur să reflectați!

ză, cum semnalam deunăzi, în ziarul acesta chiar, văd că se continuă anumită prigoană a unor naționaliști de admirabilă linie – și aceasta din nepriceperea organelor în subordine, sau poate chiar din persistența unor pasiuni partizane, de vechi regim, care au putut să scape vigilenței Conducătorului.

*

Aș mai vreu să constat deopotrivă că la controlul averilor se lucrează foarte domol, și astfel lumea încă nu vede atâtea necesare sancțiuni promise!

*

In sfârșit ar mai trebui poate să adaug că lipsește Regimului ceeace aș vrea să numesc *entuziasmul zilei de azi*. Și lipsește probabil fiindcă noi încă n'avem aceste organizații pe care le au și fasciștii și național socialiștii, un partid, adică, de vechi tradiții luptătoare: cu un cuvânt, acel instrument politic propriu să dea mulțimilor o flacără nouă.

*

Toate lucrurile astea, noi încă nu le avem, toate aceste bunuri încă lipsesc. Ele ar avea probabil sensul să dea lumii românești de azi mai adânci satisfacții, — și mai reale. Și de aceea lipsa lor explică în largă măsură chiar aceste deziderate neîmplinite pe care mi le-ați spus — și care simt că vă dor pe D-voastră mai mult. Dar ordinea noastră, — ar trebui să pricepem, — încă nu este întreagă. Ea se face acum — și ne cere tuturor desigur o devotată colaborare.

Anumită „opoziție", care se face..

Dar fără îndoială că obiecții se pot găsi — și mai multe chiar decât acelea pe care le-ați spus. Auziți de pildă: unul îmi scrie că, de când a venit Generalul, pâinea este mai neagră — și chiar s'a făcut mai puțină... E adevărat — vedeți — eu nu mă gândisem la asta! Să plângem totuși pe oamenii cari nu pot să gândească decât atât! Apoi mai sunt imbecilii — îmi veți da voe să-i numesc așa — imbecilii, zic, cari pretind să-mi spună că „naționaliștii" ne-au adus să trăim în alte hotare decât ale noastre și într'o țară mai mică... Și nici nu știu dacă aceștia sunt imbecili, așa cum îi cred, sau dacă nu sunt de rea credință mai mult! Ca și când hotarele noastre n'au căzut încă din 'nainte de 6 Septembrie! Ca și când ele nu au căzut tocmai fiindcă naționaliștii nu au fost din timp la guvern! Ca și când în sfârșit panegiricul lor nu a fost rostit întâi de însuși d. Guță Tătărăscu, fostul ambasador la Paris!

Dar, cum vedeți, totul se poate spune.. Și v'aș aminti o ciudată poveste. Autorul ei, e Anatole France — toată lumea îl știe! E vorba de un eremit — Jean — care voia să evite neînțelegerea oamenilor și zgomotul lumii... Pentru asta mai întâi, a renunțat firește la acțiune! Nu mai făcea nimic... Ei totuși vorbea. Dar cuvintele lui atunci se întâmplau să găsească alte înțelesuri decât cele reale! Ar fi vrut să tacă! Dar tăcerea lui va fi desigur „interpretată". De ce tace X? Are desigur ceva... Care-i este secretul?

...Nici să stea așa dar, dincolo de acțiune, nici să vorbească și nici să tacă — nu era nicăeri nici o scăpare!

— Mourir alors, pour être innocent et tranquille?

— Non,.. car mourir c'est encore accomplir un acte d'une portée incalculable!

Vedeți așa dar că nu e atât de ușor.. Nu e nimic de făcut! Dar atunci gândiți-vă că Generalul n'ar avea cum să-și caute aceste poziții comode, că el trebue să vorbească și că „acțiunea" lui, mai ales, începe odată cu soarele, ca să alunece încet, cu grijile, una câte una, până în ceasurile târzii ale nopții... Și atunci, pe toată țara, noi suntem atâția cari vorbim, judecăm — și e dreptul nostru de altfel — dar mai ales, de atâtea ori, desbatem procese din care nu cunoaștem nimic, ca acest prieten care ne scria că pâinea s'a făcut și mai neagră și mai puțină!

nouă să le arătăm desigur — și să fie asta lucrarea fiecăruia dintre noi!

Obiecțiunile D-voastră așa dar pot să fie mai mult efecte. Eu cunosc altele mai reale însă, — și nu voiu ezita să le spun:

*

Văd astfel o țară care se mărturisește pe credința naționalistă, dar care nu a ajuns încă să-și compună o echipă naționalistă de lucru;

*

Și văd din această cau-

MARILE NADEJDI

De aceea eu nu voiu spune că „Generalul nu a făcut nimic — și nici că i-am semnat vreodată o poliță în alb... Veți recunoște și D-voastră, acum cel puțin, că ar fi excesiv!

Dar aș vrea să vă spun dimpotrivă că am toate nădejdile... Da! Nădejdi pe care până azi nu ne-ar fi fost permis să le avem. Un om auster și drept lucrează în toate zilele, undeva, pentru noi toți — și viața lui, am sentimentul că s'a răstignit cam de mult pe crucea de suferință a unor pătimiri comune. O să vedem mai târziu dacă am avut dreptate noi, sau poate aceia cari încearcă astăzi să-l prindă în mărunte colțuri de umbră... și să ni-l arate urît!

Noi știm bine că nu putem afirma astăzi apoape nimic cu glasul unei certitudini depline — și chiar toate verdictele noastre nu pot fi decât provizorii. Abia mai târziu, când toate strigătele se vor putea auzi, procesul zilei de azi se va judeca în plină lumină — și noi vom fi cel dintâi să facem o sinceră mea culpa dacă va fi necesar!

Dar mă gândesc că s'ar putea atunci să avem, prin atâtea efemere dezastre, și triumful luminos al unei singulare prezențe, al unui „Om". Eroul lui Carlyle care ar fi putut fi deopotrivă și om de Stat, și Preot, și Căpitan, și Poet. Și poate ne va fi dat să-l vedem atunci, stând singur de veghe, la punctul cel mai de sus, pe drumul pe care se urcă acum, peste teribila istorie a zilelor noastre de azi!

Și acestea zise — ni se pare că am terminat.

Allons nous délasser à voir
d'autres procès

cum spunea vechiul personagiu al lui Racine.

•

Dar ne-a mai rămas corespondentul nostru anti-legionar, și ne-a mai rămas să continuăm an articol pe care l-am început deunăzi.

Ne vom împlini și aceste obligații în săptămâna, sau în săptămânile care vin.

TOMA VLADESCU

O critică, alta...

Dar, Stimate domnule B., să nu credeți totuși că aceasta ar însemna din partea noastră nu știu ce ieftină adeziune, nelimitată sau fără control... Entuziasmele și exaltările noastre cunosc opriri — iar când batem din palme, ne întrebăm totdeauna dacă nu e prea mult!...

Obiecțiunile pe care D-voastră ni le mai scrieți au un caracter mai mult fiscal, aș zice — și în orice caz foarte puțin actual. Imi arătați o ordine în care se constitue un fel de privilegiu al funcționarilor — în dauna altor categorii sociale.

Poate, — e de văzut.

Dar eu v'am spus numai că omul de care vorbim, Conducătorul, este CINSTIT. Și pentru ceasul ăsta, atâta e de ajuns. Este esențialul! Știu — ca și D-voastră — că nu are totdeauna norocul să facă bine toate lucrurile pe care le vrea. Adeseori, anume greșeli, pot să lase ici sau colo diverse pete de umbră... Ne aparține

Cel mai mare sculptor al Vienei a trăit acum două sute de ani

In 1741 a murit de o moarte năprasnică Rafael Donner cel mai mare artist plastic al stilului baroc. El era de fel din părțile Dunării de jos și era fiul unui dulgher din Esslingen pe Marchfeld. Câțiva ani a fost școlar la „Stiftgymnasium in Heiligenkreuz" din Baden, unde era elevul sculptorului Giuliani.

Rafael Donner este fără îndoială primul învingător al concepției artistice a barocului. Clasicismul îi deschisese spiritul dar țara artei clasice Italia n'a văzut-o niciodată. El a învins fără îndoială toate influențele baroce ale timpului său, s'a înălțat la măreția artiștilor antici și opere de ale sale de o frumusețe și o simplicitate antică au devenit pilde de creație pentru nenumărații săi elevi. La academia din Viena, la care au lucrat fratele său Mathias Donner, prietenul său Troger și elevul său Sambach, care au știut să păstreze stilul lui Rafael Donner el a rămas mulți ani dătătorul de direcție. Dar influența lui ca deschizător de drumuri pentru clasicismul curat se întinde mult și în afară de granițele patriei.

INVIEREA

Săptămânal de politică și cultură românească
Director, TOMA VLADESCU

Redacția și Administrația
București
Srt. Popa Petre 42, Et. III
Telefon: 2.33.55

SUB SEMNUL SVASTICEI

Aproape jumătate de veac, glasul d-lui profesor A. C. Cuza a răsunat în pustiu. Umanitariștii revoluției franceze, zâmbeau ironic când se vorbea despre primejdia infiltrației iudaice în viața politică și spirituală a țării, iar dispariția clasei mijlocii românești din angrenajul economiei naționale, căreia îi lua locul evreii era privită cu indiferență. Combătând acel pretins și fals umanitarism, care punea dreptul omului mai presus de dreptul unei națiuni, d-nul profesor A. C. Cuza a dus toată vieața o luptă necruțătoare nu numai contra expansiunei iudaice, dar și contra acelor oameni, care deținând puterea politică în statul român încurajau această expansiune.

Refractar ideilor care guvernau veacul nostru „**Libertate, Egalitate, Fraternitate**", având intuiția clară că în numele acestei idei iudaismul internațional și anexele sale franc-masoneria și comunismul, urmăresc în realitate distrugerea popoarelor creștine, pentru ca pe ruinele lor să întemeeze împărăția universală visată de semințiile lui Israel, d-nul profesor A. C. Cuza, a conceput cel dintâi, **doctrina naționalismului integral**, chemând la lupta izbăvitoare de neam și de credință pe toți fiii națiunei române. Primii care au răspuns acestei chemări, a fost studențimea română și creștină, care în luna Martie anul 1923, a constituit la Iași, sub prezidenția supremă a d-lui profesor A. C. Cuza „**Liga Apărării Naționale Creștine**", instrument de luptă și de apărare a neamului românesc contra iudaismului acaparator, având ca semn distinctiv „**Svastica**", simbol al popoarelor ariene. Constituită la început cu majoritate din profesori și studenți, vin treptat să-i mărească rândurile, români aparținând tuturor claselor sociale, dornici a, lupta sub steagul ligei pentru apărarea credinței lui „**Hristos, a Regelui și a Națiunei**" și pentru înfăptuirea lozincei „**România a Românilor**".

Propăvăduitorii acestui nou crez, au suferit din plin batjocura, persecuțiile și închisorile regimului iudeo-democrat, care a căutat prin toate mijloacele să înăbușe această mișcare de legitimă apărare a drepturilor noastre de stăpâni în țara la noi.

Muncitorul român și creștin a crezut și crede în izbânda ideii naționalismului integral, care pentru prima dată în seara zilei de 28 Decembrie 1937, a avut prin neuitatul Octavian Goga un început de realizare. Intorcând în cartea neamului o pagină din zbuciumul acestei idei, pe care nimeni și nimic nu o mai poate da înapoi. Aceleași îndreptățite nădejdi, le-am avut și în ziua de 6 Septembrie 1940, când Generalul legendar a răsturnat un regim care nesocotea cele mai elementare drepturi ale națiunei române, zi, care ar fi trebuit să însemneze o totală biruință a ideii naționalismului, împăcarea generațiilor, și înfrățirea tuturor claselor sociale.

Dar poate ca și Conducătorul, am simțit și noi aceeași deziluzie când în uzine, fabrici și ateliere, a început să răsune cântecul „**La luptă muncitori**" și când în rândurile Legiunei au intrat toți acei care în trecutul nu tocmai îndepărtat au servit sub steagul roșu interesele iudaismului internațional. Deaceea, în zilele de 21—22 și 23 Ianuarie 1941, când răzvrătiții au mânjit cu sângele crimei o idee pentru care a murit atâta tineret în frunte cu C. Z. Codreanu, muncitorul român și creștin care nu s'a abătut dela învățăturile lui A. C. Cuza și-a manifestat din primele ceasuri ale răzvrătirei devotamentul său, pentru „**Țară, Rege și Conducător**" continuându-și în ordine munca în fabrici și ateliere, chiar dacă asupra sa erau îndreptate priviri pline de ură și pumni încleștați pe mânerul revolverului. Convinși fiind, că lozinca „România a Românilor" nu se poate înfăptui decât numai prin **muncă, cinste, ordine și disciplină** am răspuns cu tot entuziasmul chemărei plebiscitare printr'un hotărît da de aprobare a actelor Conducătorului, predestinat de soartă a conduce și în viitor destinele națiunei române alături de puterile Axei. Când după mai bine de două decenii s'a regăsit în fața urnelor numai marea familie a neamului românesc, gândul nostru îl îndreptăm către părintele naționalismului integral d-nul profesor A. C. Cuza care toată vieața sa a propovăduit aceste adevăruri sub semnul mântuitor al svasticei.

ROȘU CONSTANTIN

POLITICA STRĂZII

de arhitect **MUCICHESCU-TUNARI**

In articolul din numărul precedent al ziarului nostru, vorbeam despre dezacordul ce există între revoluția antisemita dela noi și așa zisa noastră intelectualitate care luptă din răsputeri spre a da orientării noastre politice altă alură. Peste tot: la cafenea, la nunți, la botezuri, la onomastice, la parastase, pe stradă, acești agenți ai „umanității" se adună în colțuri umbrite și blamează unele manifestări de politică internă și externă ale guvernului, rezervându-și totdeodată dreptul de a-și spune cândva cuvântul „răspicat" — Deocamdată bârfesc, minează și sabotează.

Noi, ducem împotriva acestor cârtițe o luptă crâncenă. Cuvântul însă, spus în focul unei discuții, nu dă totdeauna roadele cuvenite. Mintea obosită a acelora ce nu s'au trezit încă din letargia liberalismului anacronic, este adesea refractară față de argumentația noastră. Folosim calea scrisului, spre a ne mărturisi ideile, într'un mod mai sistematic. O facem cu aceaș pasiune de iremediabili luptători. Pe noi nu ne-a împins în nici o acțiune vreodată, altceva decât puterea credinței.

Am crezut acum douăzeci de ani că jidanii vor deveni — în cel mai scurt timp — din tolerați, stăpâni. Deacea am pornit mișcarea studențească și paralel cu aceasta, mișcarea cuzistă.

E cineva care să poată face acuma afirmația, că în ultimul timp țara nu devenise un protectorat iudaic?

Am crezut acum zece ani că orientarea politicii noastre externe va trebui să ia calea Berlinului. Toate manifestările profesorului A. C. Cuza, din parlamentul Țării dovedesc cu prisosință aceasta.

Deasemenea am crezut că se face o crimă atuncea când statul român prin N. Titulescu adera la politica sancționistă împotriva Italiei.

In 1938, guvernul Cuza-Goga, a încercat să vindece rana adânc deschisă de bisturiul masoneriei stabilind o sinceră prietenie între noi deoparte și Germania și Italia de cealaltă parte. Forța ocultă dela noi și de pretutindeni s'a opus.

Este cineva care să se îndoiască de faptul că însângerarea hotarelor țării din anul 1940, însemnează altceva decât consecința unei politici externe dusă de fostele partide politice împotriva luptei și împotriva prevederilor noastre?

Ne oprim la aceste două argumente spre a stabili următoarele:

1) Lupta dusă de noi cu tot focul tinereții noastre, îmbrăcată în forma celui mai avântat sentimentalism, a avut totuș însemnele prevederii și ale cuminteniei politice.

2) Lupta pe care o ducem acuma **are aceleași caracteristice**, cu o singură deosebire: **tinerețea** noastră și-a alăturat două decenii nu de îmbătrânire ci de experiență. Deaceea fără riscul de a apărea prezumțioși o spunem și prietenilor și dușmanilor: **Suntem așa precum am fost întâi. Cinstiți până dincolo de fundul sufletului și pasionați de lupta noastră mai mult ca oricând. Ne iubim Țara tot atât cât și aceia ce simulează lacrimi la cafenea, pentru hotarele sfârtecate. Avem însă mintea atât de întreagă încât nu ne lăsăm seduși de agenții iudaismului, care asmut din umbră opinia publică împotr acelora cari ne-au pedepsit pentru greșelile unui trecut de care noi avem datoria să ne desolidarizăm.**

Prin această desolidarizare vom reuși să dăm ființă unei prietenii sincere față de acei cari astăzi ne sunt aliați. Cum vor răsplăti ei această loialitate manifestată de noi vom vedea. **In orice caz este criminal ca să acuzi pe cineva de o faptă pe care n'a săvârșit-o încă.**

Și pentrucă ne place vorba deschisă, chiar dacă e uneori în desacord cu anumite conveniențe, vom pune „patrioților dela ora 5" — (ora de întâlnire cu jidanul Grindea de la Londra) următoarea întrebare: **Cred ei oare, că în ipoteza (ridicolă de altfel) unei victorii a Angliei, primul gând al lui Churchil va fi la alinarea suferințelor noastre?**

Ei, hai domnilor. Fiți cinstiți și mărturisiți că v'ați convins pe deplin de „mărinimia Angliei". Priviți pe harta Europei și numărați victimele „Marei Britanii". Sau dacă n'aveți la îndemână o hartă, să vi le amintim noi:

Polonia, Belgia, Olanda, Franța, Danemarca, Norvegia, Jugo-Slavia și Grecia. Ce sunt aceste înșirări de nume, decât niște fragmente tragice unde manevrele englezești s'au acordat cu spiritul masonic sau cu prostia conducătorilor (e cazul Jugo-Slaviei) spre a arunca atâtea milioane de suflete în ghiarele mizeriei?

Și atuncia, dece mai plecați urechea la svonul străzii întreținut de dolari sau lire sterline, difusat cu atâta artă de loji sau de sinagogi.

Dece nu vreți să opriți o singură clipă în loc, gândul pătimaș ce vă stăpânește și să distingeți în această pornire a străzii, undeva în dosul unor storuri grele, capul schimonosit de ură al jidanului ce se vede svârlit din palatele sale de aur. El, cel dintâi și cel din urmă are interesul ca să-l vadă pe Churchil călărind din nou pe destinele omenirei.

Voiți ca mâine, când lumea se va trezi din acest vis urât al democrației, și când peste tot va fluturа svastica eliberatoare, să vi se facă dezonorarea de a fi trimiși să găsiți prietenii consolatoare pe marginea ghetourilor unde vor zace fabricanții de opinii de astăzi?

Sunt unii cari, seduși de interese sau copleșiți de patimă, nu se vor transforma nici în fața marei înfrângeri. Aceștia vor cere, fără îndoială, favoarea de a împărți amărăciunea cu prietenii de totdeauna, în tristețea „ghetoului". Și credem că statul le va satisface această ultimă dorință.

Sunt unii însă — și aceștia sunt cei mulți — cari vor regreta rătăcirea. Pentru aceștia vorbim, pentru aceștia scriem.

Spre a le pregăti o întâlnire mai puțin dureroasă cu realitățile de mâine, încercăm să pătrundem în sufletele lor și să-i chemăm, alături de noi, în marea încordare ce stăpânește astăzi țara și pe conducătorul ei. Niciodată ca acuma, cuvântul „Unire" n'a avut nevoie de mai multă înțelegere. Niciodată ca acuma, o minte rătăcită n'a fost mai dăunătoare patriei.

Deaceea am vroi redresarea tuturor.

Și am vroi mâini întinse dintr'o parte și alta spre o emoționantă împăcare.

Iar spre aliații noștrii am vrea să îndreptăm prietenii neprihănite, pentru ca în numele lor să putem cere mâine onoarea de a învinge sau de a muri alături de ei. Numai astfel putem alina suferința fraților ce așteaptă eliberarea.

Frate de cruce, abate-ți mintea și sufletul din forfoteala străzii — unde încă mai circulă arginții lui Iuda — și vino alături de noi. Noi nu te chemăm la umilință.

Ființa noastră s'a plămădit în cei douăzeci de ani de continuă protestare.

Alungă-ți de pe ochi ceața unui secol în descompunere și pornește alături de noi, în zbor forțat spre alte lumi, spre alte idealuri.

D. Toma Vlădescu mulțumește călduros tuturor prietenilor cari i-au adresat atât de emoționante felicitări de Sfintele Sărbători și de ziua numelui.

Pentru abonații noștrii

Rugăm pe această cale pe toți abonații noștri cari nu primesc regulat gazeta, sau o primesc cu întârziere, să ne scrie la redacție, AVAND GRIJE SA NE COMUNICE IN ACELAȘ TIMP NUMELE ȘI ADRESA EXACTA.

IMPRIMERIILE „TIPARUL ROMANESC" S. A. — Str. Const. Mille nr. 16 — Telefon nr. 3.35.36.